

**БУХГАЛТЕРСЬКИЙ ОБЛІК,
АНАЛІЗ І АУДИТ: СУЧАСНИЙ СТАН,
ПРОБЛЕМИ ТА ПЕРСПЕКТИВИ
РОЗВИТКУ**

**МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ЧЕРНІГІВСЬКИЙ ДЕРЖАВНИЙ ТЕХНОЛОГІЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ**

**БУХГАЛТЕРСЬКИЙ ОБЛІК, АНАЛІЗ
І АУДИТ: СУЧАСНИЙ СТАН, ПРОБЛЕМИ
ТА ПЕРСПЕКТИВИ РОЗВИТКУ**

Всеукраїнська науково-практична конференція

(м. Чернігів, 25-26 жовтня 2013 р.)

Тези доповідей

Чернігів 2013

УДК 657.1/6(063)

ББК 65.052.2я4

Б94

Друкується за рішенням вченої ради Чернігівського державного технологічного університету (протокол № 7 від 30 вересня 2013 р.).

Б94 Бухгалтерський облік, аналіз і аудит: сучасний стан, проблеми та перспективи розвитку : Всеукраїнська науково-практична конференція (м. Чернігів, 25-26 жовтня 2013 р.) : тези доповідей. – Чернігів : Черніг. держ. технол. ун-т, 2013. – 160 с.

Організаційний комітет:

Голова:

Шкарлет С.М., д-р екон. наук, професор, Заслужений діяч науки і техніки України, ректор Чернігівського національного технологічного університету, завідувач кафедри обліку і аудиту.

Заступник голови:

Лень В.С., канд. екон. наук, професор кафедри обліку і аудиту

Члени організаційного комітету:

Гоголь Т.А., канд. екон. наук, доцент кафедри обліку і аудиту;

Іванова Л.Б., канд. екон. наук, доцент кафедри обліку і аудиту;

Рядська В.В., канд. екон. наук, доцент, докторант ДВНЗ “Київський національний економічний університет імені Вадима Гетьмана”;

Акименко О.Ю., канд. екон. наук, доцент, доцент кафедри обліку і аудиту;

Нехай В.А., канд. екон. наук, доцент, доцент кафедри обліку і аудиту;

Онищенко В.П., канд. екон. наук, доцент кафедри обліку і аудиту;

Петраков Я.В., канд. екон. наук, доцент кафедри обліку і аудиту;

Сидоренко О.О., канд. екон. наук, доцент кафедри обліку і аудиту;

Скосир Ю.М., канд. екон. наук, доцент кафедри обліку і аудиту.

УДК 657.1/6(063)

ББК 65.052.2я4

© Колектив авторів, 2013

© Чернігівський державний технологічний університет, 2013

Городянська Л.В. Аналіз впливу чинників відтворення економічних ресурсів на процес інноваційного розвитку підприємства.....	106
Іщенко М.І. Оцінювання поточного економічного стану підприємства з урахуванням його понаднормативних зобов'язань	109
Пінчук Т.А., Стефанович Н.Я. Аналіз ліквідності в умовах реформування фінансової звітності підприємства.....	111
Шинкаренко О.М. Аналіз доходів і витрат комерційного банку.....	114
Ніпорко Н.І. Аналіз впливу підприємницького середовища на розвиток малого бізнесу в Україні	116
Гнедіна К.В. Оцінювання екологічної ефективності функціонування підприємств міського пасажирського транспорту	118
Д'яковська Є.С. Аналіз інвестиційної діяльності підприємств в Україні: проблеми і перспективи розвитку.....	120
Дерун І.А. Статистичний аналіз необоротних активів на підприємствах України.....	122
Кручак Л.В. Переваги та недоліки дебіторської заборгованості	124
Шелест В.С. Проблеми та перспективи здійснення економічного аналізу ефективності використання нематеріальних активів.....	126

СЕКЦІЯ 4

Міжнародний та національний досвід організації, функціонування та розвитку аудиту

Редько О.Ю. Проблеми контролю та аудиту в Україні: від дуалізму до трансцендентальності.....	129
Голов С.Ф. Аудит фінансової звітності: криза жанру	131
Проскуріна Н.М. Професійний аудит в Україні: проблеми та напрями розвитку на сучасному етапі.....	133
Петраков Я.В. Теория квазиконкурентных рынков и аудиторский бизнес: проблемы идентификации	136
Пожарицька І.М. Тип аудиторської думки залежно від оцінювання суттєвих аспектів фінансової звітності	139
Рядська В.В. Зміст та функції аудиту в системі економічного управління	141
Барановська В.Г. Сучасні проблеми розвитку аудиту	143
Шульга С.В. Детермінанти глобальної конкурентоспроможності «Великої четвірки»	146
Волот О.І. Основні підходи щодо використання автоматизованих інформаційних систем під час проведення аудиту	148
Рубітель О.Ю. Внутрішній аудит в системі корпоративного управління.....	150
Бондаренко В.В. Удосконалення методики аудиту витрат.....	153
Пашенко А.О. Методика використання інвентаризаційних перевірок у процесі аудиту.....	155
Дрегваль К.С. Проблеми обліку та аудиту розрахунків з оплати праці та напрямки їх вирішення	157

необоротних активів зростала на 47,6 млрд грн, а вартість оборотних активів – на 64,1 млрд грн.

На таку динаміку могли вплинути як позитивні, так і негативні фактори. Так, до позитивних факторів можна віднести: зростання кількості великих та середніх підприємств в Україні, які придбавали ресурси для ведення свого бізнесу; перехід до нових методів оцінювання активів; поява нових об'єктів бухгалтерського обліку тощо. Однак у зв'язку із нестабільною економічною ситуацією в Україні та високою залежністю від зовнішніх чинників впливу на ріст вартості необоротних активів істотно вплинули й негативні фактори, а саме: високий показник інфляції; істотна переоцінка матеріальних необоротних активів тощо. Крім того, можна припустити, що причинами більших темпів зростання оборотних активів, ніж необоротних, є недостатність коштів на придбання нових виробничих основних засобів, наявність на більшості промислових підприємств надмірних обсягів виробничих запасів та високої частки дебіторської заборгованості за товари, роботи, послуги.

Така нестача необоротних активів може призвести до невиконання запланованих обсягів виробництва продукції, а це у свою чергу вплине на загальну ділову репутацію та на економічний потенціал всієї промисловості країни. Тому поточне управління необоротними активами підприємства з урахуванням макроекономічних умов є досить важливим для реалізації довгострокових стратегічних завдань суб'єкта господарювання.

Список використаних джерел: 1. *Основні засоби України за 2000-2010* : [статистичний збірник] / відповідальний за випуск М. М. Собко. – К. : Державна служба статистики України, 2012. – 288 с. 2. *Сайт Державної служби статистики України* [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <http://ukrstat.gov.ua>.

Л.В. Кручак, аспірантка

Тернопільський національний економічний університет, м. Тернопіль, Україна

ПЕРЕВАГИ ТА НЕДОЛІКИ ДЕБІТОРСЬКОЇ ЗАБОРГОВАНОСТІ

Підприємства під час здійснення діяльності мають одну з найголовніших функцій – отримати прибуток, а також максимізувати його. У процесі своєї діяльності підприємства вступають у розрахункові відносини з постачальниками (за куплені у них матеріали), з покупцями і замовниками (за реалізовану продукцію, виконані роботи і послуги), із комерційними банками (за одержані позички). Виокремлюючи розрахункові стосунки, пов'язані саме з покупцями та замовниками, можемо вважати їх дебіторською заборгованістю, проте в окремих випадках, а саме, коли здійснюється фактично безвідсоткова позика контрагентам або коли підприємств, реалізуючи свою продукцію (товари, роботи, послуги), не отримує відразу оплату, тобто відбувається кредитування покупців та замовників за надану їм продукцію і протягом періоду від моменту реалізації до моменту надходження платежу засоби підприємництва перебувають у вигляді дебіторської заборгованості. Дебіторською заборгованістю також вважають відстрочені платежі за користування майном в оренді,

платежі по розрахунках з робітниками, службовцями підприємства, за комунальні послуги та інші, надані підприємством, фізичним та юридичним особам, підприємству дебітору [2]. Отже, дебіторська заборгованість – це сума заборгованості дебіторів підприємству на певну дату, а також це безвідсоткова позика клієнтам на відповідний зазначений період часу [3].

Основним і актуальним питанням нині є питання щодо переваг між позитивним та негативним впливом дебіторської заборгованості на діяльність підприємства загалом. Адже, якщо реалістично поглянути на господарську діяльність підприємств, то можна з упевненістю зауважити, що багато підприємств знаходиться у складному стані як у фінансовому, так і в конкурентному щодо інших підприємств.

Важливим фактором щодо дебіторської заборгованості є те, що її рівень визначається підприємством за умови розрахунків зі своїми клієнтами. Якщо ці умови є жорсткими, то зменшується обсяг продажу товарів через те, що покупці не мають змоги придбати товар у кредит і відповідно зменшується величина дебіторської заборгованості за рахунками клієнтів. З іншого боку, якщо розрахункові умови послаблюються, тоді з'являється більше замовників, зростає товарообіг і сума дебіторської заборгованості. Саме за допомогою розрахункових умов можемо визначити переваги та недоліки дебіторської заборгованості.

Переваги дебіторської заборгованості, на наш погляд, полягають у наступному:

- зростають обсяги продажу товарів і відповідно збільшується прибуток підприємства;
- своєчасне стягнення дебіторської заборгованості позитивно впливає на фінансовий стан підприємства, організації, установи;
- дебіторська заборгованість дає змогу значно покращити свій матеріальний стан, а також сприяють незначному розширенню сфери діяльності підприємства.

Недоліками дебіторської заборгованості вважаємо:

- збільшення суми безнадійних боргів, які виникають внаслідок дебіторської заборгованості непогашеної в строк за продукцію, товари, роботи, послуги за попередні звітні періоди;
- збільшення додаткових фінансових витрат через наявність на балансі дебіторської заборгованості;
- виникнення нестабільності в роботі підприємства, яка залежить від покущів, що систематично затримують розрахунки за відвантажену продукцію;
- зростання обсягів дебіторської заборгованості, що веде до погіршення показників ліквідності підприємства;
- створює умови для виникнення збитків підприємства, яке отримує, адже частина такого капіталу вилучена з обігу підприємства і бере участь у виробничо-фінансовій діяльності боржника.

Звідси однозначно висловити власне розуміння корисності дебіторської заборгованості щодо підприємства неможливо, тому що тут присутні як позитивні, так і негативні моменти. Однак за умов дотримання певної систем управління дебіторською заборгованістю можна зробити її корисною, адже

саме управління на будь-якому підприємстві пов'язане насамперед з оптимізацією розміру заборгованості покупців за розрахунками щодо реалізованої продукції. Для більш ефективного управління дебіторською заборгованістю в підприємстві має розроблятися і впроваджуватися особлива фінансова політика управління, яка характеризується таким сегментами:

- аналізом дебіторської заборгованості підприємства за попередній звітний період;
- формуванням принципів кредитної політики щодо покупців;
- аналізом обсягів виготовленої продукції підприємства;
- забезпеченість підприємства давальницькою сировиною;
- забезпеченість власними коштами;
- правильна політика і грамотне ведення обліку, що призведе до поліпшення економічних результатів;
- визначення резерву сумнівних боргів [2].

Таким чином, за допомогою правильної фінансової політики, управління дебіторською заборгованістю підприємства дасть змогу підвищити її оборотність, поліпшити якість заборгованості, збільшити її обсяги, що водночас буде корисним для підприємства. Потрібно зазначити, що нині корисність дебіторської заборгованості є необхідним чинником для успішного розвитку підприємства.

Список використаних джерел: 1. *Верхоглядова Н. І.* Бухгалтерський фінансовий облік / Н. І. Верхоглядова, В. П. Шило, С. Б. Ільїна. – К. : ЦУЛ, 2010. – 536 с. 2. *Волкова І. А.* Фінансовий облік / І. А. Волкова. – К. : Центр навчальної літератури, 2009. – 228 с. 3. *П(с)БО 10 «Дебіторська заборгованість»* : затв. наказом Міністерства фінансів України від 8 жовтня 1999 р. № 237.

В.С. Шелест, аспірант

ДВНЗ «Київський національний економічний університет імені Вадима Гетьмана», м. Київ, Україна

ПРОБЛЕМИ ТА ПЕРСПЕКТИВИ ЗДІЙСНЕННЯ ЕКОНОМІЧНОГО АНАЛІЗУ ЕФЕКТИВНОСТІ ВИКОРИСТАННЯ НЕМАТЕРІАЛЬНИХ АКТИВІВ

Масштабність змін в економіці виступає рушійним фактором змін у діяльності суб'єктів господарювання, які вимагають, у свою чергу, пристосування внутрішнього середовища підприємства до якісно оновленого зовнішнього середовища. Цей процес полягає у впровадженні об'єктів інтелектуальної власності в господарський оборот задля дотримання належного рівня конкурентоспроможності. Варто зазначити, що такий процес супроводжується витісненням продукції старого покоління та впровадженням продукції нового покоління за рахунок використання об'єктів інтелектуальної власності. Разом з тим, продукція нового покоління запроваджується в той момент, коли термін корисного використання попередньої продукції ще не завершився.